

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 17/6 đến 23/6/2013)

- Hội thảo ASEAN-Trung Quốc về cứu hộ trên Biển Đông
- Trung Quốc xuất bản sách về “Tam Sa”
- Trung Quốc đưa tàu Hải tuần ra Biển Đông
- Trung Quốc phân đối Philippines – Đài Loan đàm phán ngư nghiệp
- Chủ tịch nước Việt Nam thăm nước CHND Trung Hoa
- Philippines hoan nghênh Mỹ không để “cưỡng ép và bắt nạt” ở Biển Đông
- Mỹ ủng hộ xây dựng bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông
- Hải quân Việt-Trung tổ chức tuần tra liên hợp trên biển

Động thái của các quốc gia

+ *Trung Quốc:*

Trung Quốc xuất bản sách về “Tam Sa”.

Cuốn sách do Nhà xuất bản nhân dân Trung Quốc xuất bản, có nội dung giới thiệu lịch sử, tài nguyên thiên nhiên và vai trò của “Tam Sa” trong việc bảo vệ cái gọi là “chủ quyền” của Trung Quốc. Trong cuốn sách này, giới chức Trung Quốc còn đưa ra 5 chùm bản đồ, bao gồm cái gọi là “thành phố Tam Sa”, bản đồ 2 quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa của Việt Nam.

Trung Quốc lại đưa tàu Hải tuần ra Biển Đông.

Hai tàu Hải tuần mang số hiệu 31 và 171 của Trung Quốc mới đây đã rời cảng Cao Lan/Chu Hải tiến hành cái gọi là “đợt tuần tra thứ 3” trong năm 2013 tại Biển Đông. Đợt tuần tra kéo dài 23 ngày và sẽ kết thúc vào ngày 12/7. Hai tàu cùng hơn 80 nhân viên thuộc lực lượng Hải sự của 2 tỉnh Hải Nam và Quảng Đông trước tiên sẽ tuần tra khu vực eo biển Quỳnh Châu nằm giữa Quảng Đông và Hải

Nam. Sau đó, sẽ tiến xuống tuần tra phía nam của cái gọi là “thành phố Tam Sa.”

Trung Quốc phản đối Philippines – Đài Loan đàm phán ngư nghiệp.

Người phát ngôn Đại sứ quán Trung Quốc tại Manila Zhang Hua hôm 18/6 cho biết, “Chính phủ Trung Quốc không phản đối các liên hệ phi chính phủ về kinh tế và văn hóa giữa Đài Loan và các quốc gia có thiết lập quan hệ ngoại giao với Trung Quốc nhưng chúng tôi phản đối việc các nước này và Đài Loan có những trao đổi chính thức hay ký thỏa thuận với tư cách chính phủ và liên quan đến chủ quyền.”

Trung Quốc khẳng định chủ quyền đối với Bãi Cỏ Mây.

Trong cuộc họp báo thường kỳ Bộ Ngoại giao Trung Quốc hôm 21/6, Người phát ngôn Hoa Xuân Oánh tuyên bố: “Quyết tâm và ý chí bảo vệ chủ quyền quốc gia của Trung Quốc là không thay đổi. Chúng tôi quyết không chấp nhận việc Philippines xâm chiếm phi pháp bãi đá Nhân Ái (Bãi Cỏ Mây) dưới bất cứ hình thức nào.” Bà Hoa đồng thời kêu gọi Philippines chấm dứt các hành động “khiêu khích” và hợp tác với Trung Quốc để bảo vệ hòa bình và an ninh ở Biển Đông.

+ *Việt Nam:*

Chủ tịch Việt Nam thăm nước CHND Trung Hoa.

Chủ tịch nước Trương Tấn Sang cùng đoàn đại biểu cấp cao nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam hôm 19/6 rời Hà Nội, thăm cấp

Nhà nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa. **Chiều 19/6**, tại Bắc Kinh, sau cuộc hội đàm giữa Chủ tịch nước Trương Tấn Sang và Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình, hai nguyên thủ hai nước đã chứng kiến lễ ký kết 10 văn kiện hợp tác. **Đáng chú ý nhất** trong các văn kiện này là việc Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Việt Nam (Petrovietnam-PVN) và Tổng Công ty dầu khí ngoài khơi quốc gia Trung Quốc (CNOOC) ký thỏa thuận sửa đổi lần thứ 4 liên quan tới thỏa thuận thăm dò chung trong khu vực thỏa thuận ngoài khơi Vịnh Bắc Bộ, là tiếp nối các thỏa thuận thăm dò dầu khí từ năm 2006 tới nay. **Ngày 21/6**, Việt Nam và Trung Quốc đã đưa ra Tuyên bố chung.

+ *Philippines:*

Philippines thay quân đồn trú trên Bãi Cỏ Mây. Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Voltaire Gazmin ngày 19/6 cho biết, Manila đã gửi một đơn vị thủy quân lục chiến và các nhu yếu phẩm tới căn cứ trên chiến hạm cũ để thay thế cho một tiểu đội thủy quân lục chiến chốt giữ tại đây. Lực lượng thủy quân lục chiến Philippines đang chốt giữ trên xác chiếc chiến hạm đổ bộ mà Manila cố tình đánh chìm ở Bãi Cỏ Mây từ năm 1999.

Philippines ca ngợi Mỹ không để Trung Quốc “cưỡng ép và bắt nạt” ở Biển Đông. Phủ Tổng thống Philippines ngày 22/6 đã hoan nghênh quan điểm về tranh chấp lãnh thổ trên Biển Đông của ông Danny Russel - người được Tổng thống Obama đề cử vào vị trí Trợ lý Ngoại trưởng phụ trách khu vực Đông Á và Thái Bình

Dương. Phó phát ngôn viên Tổng thống Abigail Valte khẳng định: “Đó là một tuyên bố đáng hoan nghênh và nó phù hợp với những nỗ lực của Philippines cũng như những gì Philippines đã làm. Chúng tôi luôn kiên trì quan điểm phản đối các hành động cưỡng ép trong giải quyết tranh chấp biển đảo.”

+ *Mỹ:*

Bộ trưởng Hải quân Mỹ thăm Philippines. Ông Ray Mabus đã tới Manila hôm 17/6 và có cuộc hội đàm với Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Voltaire Gazmin, Tham mưu trưởng lực lượng vũ trang Emmanuel Bautista, Phó Đô đốc Hải quân Jose Luis Alano và các quan chức quân sự cấp cao khác. Trong chuyến thăm Philippines 3 ngày, ông Mabus và các quan chức quốc phòng Philippines sẽ thảo luận những vấn đề an ninh song phương và đa phương, an ninh hàng hải, nỗ lực chống khủng bố và các hợp tác hỗ trợ nhân đạo, cứu hộ thiên tai trong khu vực.

Mỹ ủng hộ xây dựng bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông. Ông Danny Russel, người được đề cử làm Trợ lý Ngoại trưởng Mỹ phụ trách khu vực Đông Á và Thái Bình Dương, ngày 20/6 đã

tuyên bố Mỹ phản đối mọi hành động có tính đe dọa tại các vùng biển có tranh chấp ở Đông và Đông Nam Á. Phát biểu trong cuộc điều trần tại Ủy ban Đối ngoại của Thượng viện, ông Russel khẳng định “không có chỗ cho các hành động đe dọa ở các vùng biển của khu vực Đông Á”. Nếu được Thượng viện phê chuẩn giữ cương vị quan trọng này, ông sẽ làm mọi việc nhằm “hạ nhiệt” các tranh chấp ở Hoa Đông và Biển Đông, trong đó có việc thúc đẩy các bên yêu sách hướng tới các biện pháp ngoại giao.

Quan hệ các nước

Đài Loan và Philippines tiếp tục đàm phán ngư nghiệp. Người phụ trách các vấn đề Đông Á – Thái Bình Dương của Bộ Ngoại giao Đài Loan, ông Benjamin Ho hôm 16/6 cho hay, đại diện Philippines và Đài Loan sẽ tiếp tục gặp nhau trong một cuộc đàm phán ngư nghiệp dự kiến được tổ chức tại Đài Bắc trong tháng 7 tới. Tại đây, hai bên sẽ bàn thảo về các quy định đánh bắt cá cũng như thiết lập quy chế, xác định vùng lãnh hải mà tàu cá hai bên được quyền hoạt động.

Tàu đổ bộ hiện đại Pháp cập cảng Bà Rịa-Vũng Tàu. Sáng 18/6, chiến hạm chỉ huy và đổ bộ Tonnerre hiện đại của Quân đội Pháp đã cập cảng BariaSerece, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. Đây là hoạt động nằm trong khuôn khổ các sự kiện kỷ niệm 40 năm quan hệ song phương Việt-Pháp. Tonnerre là tàu hiện đại nhất của Pháp và được đánh giá là tàu đổ bộ tấn công hàng đầu châu Âu và thế giới.

Hội thảo ASEAN-Trung Quốc về cứu hộ trên Biển Đông. Hội thảo với chủ đề “Tăng cường hợp tác ASEAN-Trung Quốc trong tìm kiếm và cứu hộ đối với người và tàu thuyền đi biển gặp nạn tại Biển Đông” do Học viện Ngoại giao tổ chức đã khai mạc sáng 19/6 tại khách sạn Melia Hà Nội. Tham dự hội thảo có gần 40 đại biểu là các quan chức và chuyên gia từ các nước ASEAN, Trung Quốc và các cơ quan chức năng trong những lĩnh vực có liên quan đến tìm kiếm cứu hộ trên biển của Việt Nam. **Kết thúc hội thảo,** ASEAN-Trung Quốc nhất trí nhiều điểm về cứu hộ ở Biển Đông.

Tổng tham mưu trưởng Đỗ Bá Tỵ thăm chính thức Mỹ. Nhận lời mời của Đại tướng Martin E. Dempsey, Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Mỹ, Đoàn đại biểu quân sự cấp cao nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam do Thượng tướng Đỗ Bá Tỵ, Ủy viên Trung ương Đảng, Tổng Tham mưu trưởng Quân đội Nhân dân Việt Nam dẫn đầu, sang thăm hữu nghị chính thức Hợp chủng quốc Hoa Kỳ. Sáng 20/6, tại trụ sở Bộ Quốc phòng Mỹ, lễ đón chính thức Đoàn đại biểu quân sự cấp cao nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã diễn ra theo nghi thức cấp cao dành cho quân đội.

Hội thảo quốc tế về Biển Đông tại Thái Lan. Ngày 20/6, tại Thủ đô Bangkok, Thái Lan, Viện nghiên cứu an ninh và quốc tế Thái Lan (ISIS) phối hợp với Trung tâm nghiên cứu chiến lược châu Á - Ấn Độ (CASS) đã tổ chức cuộc hội

thảo với chủ đề “Đoàn kết ASEAN và những thách thức ở Biển Đông và khu vực châu Á - Thái Bình Dương.” Tham dự hội thảo có khoảng 200 đại biểu, bao gồm các quan chức cấp cao của Thái Lan, đại diện ngoại giao các nước tại Thái Lan. Phát biểu khai mạc hội thảo, cựu Bộ trưởng Ngoại giao Thái Lan Kasit Piromia cho rằng, chính phủ các nước và các tổ chức hữu quan cần tích cực tìm kiếm sáng kiến, hoạt động ngoại giao nhằm giải quyết những thách thức trong đó có vấn đề Biển Đông.

Hải quân Việt-Trung tổ chức tuần tra liên hợp trên biển. Chiều 22/6, tại Đà Nẵng, tàu HQ 011 và HQ 012 cùng hơn 200 sỹ quan và thủy thủ đoàn đã xuất phát tham gia tuần tra liên hợp lần thứ 15 với Hải quân Trung Quốc và thăm thành phố Trạm Giang, tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc. Trong quá trình tuần tra, hai tàu HQ 01 và HQ 012 cùng các tàu Hải quân Trung Quốc sẽ luyện tập chung tìm kiếm cứu nạn và trao đổi kinh nghiệm về hoạt động này. Chuyến tuần tra chung nhằm tăng cường mối quan hệ hữu nghị, sự hiểu biết, tin cậy lẫn nhau giữa quân đội và hải quân hai nước Việt Nam-Trung Quốc.

Mỹ, Philippines sắp tập trận ở Biển Đông. Cuộc tập trận chung diễn ra từ 27/6 đến ngày 2/7 tại địa điểm cách bãi cạn Scarborough 108 km về phía đông. Thiếu tá Gregory Fabric, phát ngôn viên hải quân hôm 22/6 cho biết, “Điều này được lập kế hoạch từ năm 2010. Bất cứ điều gì diễn ra kể từ đó đến nay là hoàn toàn trùng hợp.” Theo Ông Fabric, các bài tập sẽ được tổ chức trong vùng biển rộng 12.347 km vuông, “Chúng tôi sẽ tập trung vào các chiến dịch liên lạc, trên mặt nước, chống khủng bố và an ninh biển.”

Phân tích và đánh giá

“Mỹ và chiến lược trục xoay Châu Á” của *Subhash Kapila*. Sự leo thang trong các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông được xem là sự thách thức chiến lược của Trung Quốc đối với Mỹ. Sự thách thức này khiến Mỹ không thể phớt lờ. Trung Quốc coi đó là bước đầu tiên tiến tới việc tạo thế “cân bằng chiến lược” giữa nước này với Mỹ trên vũ đài toàn cầu. Một mục tiêu khác của Trung Quốc ở Biển Đông là hạ thấp hình ảnh của Mỹ ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương như một người bảo vệ hay một đối tác an ninh không đáng tin cậy, không chỉ với hai nước đồng minh Nhật Bản và Hàn Quốc mà còn với các nước có tranh chấp khác. Theo tính toán chiến lược của Trung Quốc trong giai đoạn này, Mỹ đang suy yếu về sức mạnh quân sự, phải đối mặt với những hậu quả từ cuộc suy thoái toàn cầu cũng như sa lầy trong cuộc chiến ở Afghanistan. Những nhân tố trên cộng với việc hải quân Trung Quốc ngày càng được hiện đại hóa và tăng cường sức mạnh sẽ khiến sức mạnh thống trị trên biển của Mỹ bị chế ngự, chính vì

thế, Trung Quốc bắt đầu tiến ra Biển Đông với chính sách “bên miệng hố chiến tranh” đầy quyết đoán. Các nước có tranh chấp ở Biển Đông rõ ràng chưa phải là đối thủ của Trung Quốc. Vì thế, yếu tố làm thay đổi cán cân ở đây là quyết định chiến lược của Mỹ trong việc công khai tuyên bố chính sách trọng tâm Châu Á-Thái Bình Dương. Rõ ràng, Trung Quốc đã tính toán sai về phản ứng của Mỹ cũng như mối liên kết chặt chẽ, lâu đời về quân sự của Mỹ với khu vực. Không đợi hạn định rút quân ra khỏi Afghanistan vào năm 2014, Mỹ đã nhanh chóng thúc đẩy việc thực hiện Học thuyết Obama về việc chuyển hướng trọng tâm chiến lược về Châu Á-Thái Bình Dương. Chiến lược hướng trọng tâm Châu Á-Thái Bình Dương đã định hình rõ nét vào thời điểm này nhưng nhiều vấn đề cần được giải đáp về đường hướng tương lai của Mỹ trong chiến lược đó. Trong việc tái cân bằng cấu trúc an ninh ở Tây Thái Bình Dương – nơi có Biển Đông, người ta đang tự hỏi liệu Mỹ có kế hoạch thiết lập một mạng lưới quan hệ an ninh tương tự như với Nhật Bản và Hàn Quốc hay không? Liệu Mỹ có sẵn sàng bảo vệ các nước có tranh chấp ở Biển Đông trước các hành động hiếu chiến của Trung Quốc hay không? Liệu Mỹ có tiến tới việc thiết lập một cấu trúc an ninh toàn diện ở Đông Nam Á để bảo vệ khu vực này khỏi những mối đe dọa hiện tại hay tiềm tàng từ Trung Quốc? Các nước Đông Nam Á quan ngại về mức độ cũng như sự duy trì chiến

lược trọng tâm Châu Á của Mỹ. Họ sợ rằng, chiến lược đó chỉ là tạm thời. Vậy làm thế nào Mỹ có thể đảm bảo với các nước Đông Nam Á rằng họ có quyết tâm kiềm chế Trung Quốc và không để nước này thực hiện một cuộc phiêu lưu quân sự ở khu vực Biển Đông nói riêng và Đông Nam Á nói chung?

“Trung Quốc đang áp dụng chiến sách an ninh mới về biển?” của *Jayadeva Ranade*. Những động thái gần đây của Trung Quốc đã làm gia tăng căng thẳng ở Biển Đông. Trong một bài bình luận trên tờ Nhân dân Nhật báo, Viện trưởng Viện Nghiên cứu quốc tế Thượng Hải (SIIS) ông Mian Yang tỏ ra khá thẳng thắn khi nói rằng việc sức mạnh của Trung Quốc được tăng cường đã tạo điều kiện cho “các nhà lãnh đạo mới” tự tin hơn trong việc ứng phó với cộng đồng quốc tế. Ông Yang nhấn mạnh “sự tự tin” này cho phép các nhà lãnh đạo của Trung Quốc “rất cương quyết” trong việc bảo vệ chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, đồng thời xử lý linh hoạt mối quan hệ với các quốc gia nhỏ hơn. Cùng những phản đối về việc máy bay và tàu chiến của Mỹ tuần tra ở vùng bờ biển và đặc

quyền kinh tế của Trung Quốc, một quan chức quân đội của Trung Quốc, đại tá Zhou Bo mới đây đã tiết lộ rằng nước này “đã có hành động đáp trả” bằng việc “đưa một số tàu và máy bay vào vùng EEZ của Mỹ”, và phía Trung Quốc đã làm như vậy “một vài lần”. Đây là lần đầu tiên một quan chức của quân đội Trung Quốc xác nhận những thông tin này vào thời điểm Hải quân của PLA bị phát hiện ở khu vực quanh Okinawa và Guam. Vụ việc trên có ý nghĩa rất lớn đối với các quốc gia trong khu vực bởi nó cho thấy chính sách biển của Trung Quốc đang có chiều hướng ngày càng cứng rắn hơn. Chính sách này ngụ ý rằng khi mà sức mạnh quân sự được tăng cường cũng như các lợi ích kinh tế và chiến lược được mở rộng, Trung Quốc sẽ hành xử giống cách hành xử của Mỹ. Nước này sẽ tự cho mình quyền được thực hiện các chương trình khảo sát và thu thập tình báo trong vùng EEZ của các nước khác. Ông Ni Xeilong, Giám đốc Viện Nghiên cứu Sức mạnh Biển và Chính sách Quốc phòng tại Trường Đại học Luật và Khoa học Chính trị Thượng Hải, cho rằng những phát biểu của ông Bo đã phản ánh “khái niệm đang thay đổi về các vụ việc trên biển” của những nhà lãnh đạo Trung Quốc “bởi sự phát triển nhanh chóng của ngành công nghiệp biển và sức mạnh quân sự ngày càng lớn của nước này trong những thập kỷ qua.”

“Sự đa dạng trong tranh chấp Biển Đông” của *Donald R. Rothwell*. Phán quyết được Tòa Công lý Quốc tế (ICJ) đưa ra vào ngày 19/11/2012 trong vụ kiện giữa Nicaragua và Columbia có thể sẽ có một vài tác động tới tranh

chấp Biển Đông, đặc biệt liên quan tới tình trạng pháp lý của các thực thể tranh chấp theo Công ước của LHQ về Luật Biển 1982 (UNCLOS). Chúng ta phải thận trọng khi rút ra các điểm liên quan trong phán quyết của vụ Nicaragua và Columbia để áp dụng trong tranh chấp Biển Đông, do Biển Đông là một khu vực có vị trí địa lý hết sức đặc biệt. Tuy nhiên, chúng ta có thể đưa ra một vài kết luận chung như sau. *Thứ nhất*, việc Tòa ICJ đã tiến hành nghiên cứu pháp lý để xác định liệu một vài thực thể nhất định trên biển có thể được coi là thực thể đảo theo Điều 121(1) hay không, hay là đá hoặc các bãi cạn nửa chìm nửa nổi. *Thứ hai*, Tòa ICJ sẽ xem xét một loạt các vấn đề liên quan đến các đảo, trường hợp nào là hợp lý sau khi vẽ đường ranh giới cách đều tạm thời hay đường ranh giới trung tuyến. Bởi vậy, kích thước của các đảo và tác động làm sai lệch có thể có của nó lên đường ranh giới biển là những yếu tố sẽ được xem xét. Đặt trong bối cảnh tranh chấp Biển Đông, phán quyết này chắc chắn sẽ cho thấy, ngay cả khi chủ quyền lãnh thổ đối với các đảo tranh chấp và các thực thể liên quan đã được giải quyết một cách triệt để, thì khả năng các yêu sách biển rộng lớn do các thực thể này tạo ra vẫn có thể sẽ bị thoả hiệp. Điều này do các thực thể đó không phải là đảo theo Điều 121 (1), hoặc chúng sẽ tác động làm sai lệch các ranh giới trên biển được xác định theo các yêu sách biển từ lục địa hay đảo không có tranh chấp. Việc hiểu rõ phương thức toà án quốc tế đang xử lý những vấn đề trên có thể có tác động tới cách thức một vài nước tranh chấp Biển Đông yêu sách lãnh thổ và biển.

Đặc biệt nếu họ biết rằng một thực thể đang tranh chấp không đủ điều kiện để có vùng EEZ hay thềm lục địa theo Điều 121 (1), hoặc ngay cả nếu những thực thể đó đã tạo ra quyền đối với một vùng biển, thì cũng cần phải xác định rõ việc này có gây ảnh hưởng đến đường ranh giới biển giữa các nước lục địa hoặc quần đảo hay không. Một quyết định khách quan về tình trạng của các thực thể này chắc chắn sẽ tác động đến tình hình địa chính trị hiện nay trong khu vực, và đóng vai trò như một chất xúc tác cho các phương cách giải quyết tranh chấp, trong đó có việc đạt tới các thoả thuận về ranh giới trên biển.

“Phi quân sự hóa tranh chấp Biển Đông” của *Termsak Chalermpanupap*. Những căng thẳng gần đây trên Biển Đông có thể khiến các quốc gia liên quan hướng tới một Bộ quy tắc ứng xử (COC) có tính ràng buộc hơn. Điều này không có nghĩa rằng các yêu sách lãnh thổ và vấn đề chủ quyền có thể được giải quyết, tuy nhiên COC sẽ có vai trò như một công cụ chung trong việc giúp tranh chấp trở nên dễ quản lý hơn và tránh leo thang thành xung đột vũ trang. Trong khi chờ đợi COC, các bên yêu sách có thể theo đuổi các biện pháp cụ thể nhằm giảm bớt căng

thăng và tránh đụng độ vũ trang tại các khu vực tranh chấp. *Thứ nhất*, họ có thể ngừng việc củng cố và bắt đầu thu hẹp sự chiếm đóng quân sự tại khu vực tranh chấp. Cho dù DOC không khuyến khích “việc định cư trên các đảo, đá, bãi cạn, và các thực thể hiện không có người ở”, tuy nhiên văn bản này không đề cập đến việc triển khai quân đội tại khu vực tranh chấp ở Biển Đông. Việc các bên rút quân sau khi cùng nhất trí với nhau sẽ không phương hại đến yêu sách của bất kỳ bên nào, và đây sẽ là một hành động thiện chí có ý nghĩa to lớn. *Thứ hai*, các bên yêu sách cần phải thiết lập một mạng lưới thông tin liên lạc khẩn cấp, để thông qua đó các nhà chức trách có thể liên lạc với nhau và giúp xoa dịu các vụ việc xảy ra tại các khu vực tranh chấp trước khi chúng leo thang thành xung đột vũ trang hoặc khủng hoảng trên bình diện quốc tế. *Thứ ba*, tất cả các bên yêu sách có thể góp phần trong việc xây dựng một tầm bản đồ mới, trong đó thể hiện yêu sách của các bên với tọa độ chính xác, từ đó có thể biết được cụ thể về các khu vực tranh chấp có chồng lấn. Chúng ta nên hy vọng vào việc xây dựng một COC hướng tới tương lai. Hiện tại, các bên tranh chấp nên xem xét những biện pháp thực tế được đưa ra ở trên nhằm giảm thiểu nguy cơ tính toán sai lầm có thể xảy ra khi một bên yêu sách nào đó cố gắng thể hiện quyền hạn của mình tại khu vực tranh chấp./.

Thực hiện: Đinh Tuấn Anh

Vũ Quang Tiệp